

מגילת אסתר יכולה בקלות להתחפש לסיפור ילדים. יש נבל אנטישמי מרושע שרוצה לתלות את מרדכי ולרצוח את עמו. יש מלך שנהנה לשתות לשוכרה ונראה קצת נאיבי. יש מלכה יפה ואצילית; יש מתנקשים, מזימות ארמון, ואף נקודת שיא במאבק. אפילו יש סוף טוב. מה עוד אפשר לבקש מסיפור ילדים טוב?

החג הקשור לספר עשוי אף הוא להיראות ילדותי למדי. את פורים חוגגים בתחפושות, מסיבות והרבה מאוד עליצות. הילדים מתחפשים לאסתר, מרדכי, המן ואחשורוש. הם חובשים כובעי פלסטיק, לובשים תחפושות ומחזיקים שרביטים מצלופן. פורים הוא חגיגה גדולה של משחק ב'כאילו'.

אבל לכל המשחק הזה ב'כאילו' יכולות להיות השלכות שלא ניתן לשערן מראש. ההשלכה היותר מרכזית היא העובדה המדכדכת שיש סיכוי טוב שאנחנו נמשיך להחזיק בתפיסות ילדותיות כלפי פורים והמגילה גם אחרי שכבר גדלנו והיינו למבוגרים מזה שנים רבות. אם למדתם על אסתר והמן בפעם הראשונה כאשר הייתם בני שש, אפשר בהחלט שתמשיכו לראות אותם באותה דרך שראיתם אותם כאשר הייתם בני שש. הפרספקטיבה שלנו ביחס למרדכי ואסתר והמאבק שלהם יכולה בקלות להישאר לא פחות חד-ממדית מהצבעים שאנו מורחים על הפרצוף כדי לחקות אנשים אלה בתחפושת.

האמת היא שיש סיפור פורים אחר.

סיפור שהוא הרבה יותר עשיר ועמוק.

סיפור שמתאים יותר לעיניו של מבוגר מאשר לעיניו של ילד.

אולם, כדי לראות סיפור זה אנחנו צריכים להשתחרר מנטאלית מכל מה שחשבנו שאנו יודעים על מגילת אסתר ולקרוא מחדש את סיפורה של אסתר כאילו מדובר במשהו חדש לחלוטין. עלינו לקרוא את המגילה כאילו זהו סיפור שמעולם לא נתקלנו בו בעבר. עלינו לאפשר למגילה להפתיע אותנו.

להתרגל לדיסוננס

המגילה תפתיע אותנו?

בהחלט.

אין צורך להיות מדען גרעין כדי להבחין בהפתעות אלה.

כל שדרוש הוא לקרוא בעיניים פקוחות. האם אתם זוכרים את החידות האלה שלפעמים היו מתפרסמות בעיתונים תחת הכותרת: "מצאו השגיאה בתמונה"? לפעמים היו מציגים תמונת יער חביבה, מלאה פרחים ובעלי חיים, שמיים, שמש ועננים. בתחילה הכל נראה לגמרי תקין, אבל אם התבוננתם מקרוב הייתם רואים שדברים קטנים אינם מסתדרים. פתאום ראיתם שיש שם טוסטר שמחובר לעץ או צל שאינו בקו אחד עם השמש. אחת לאחת הייתם אוספים את השגיאות עד שהיה ברור לכם שמצאתם את כולן.

בספר זה אנחנו עומדים לקרוא את המגילה כאילו היתה חידה כזאת. הכול נראה פשוט וברור – לפחות בתחילה. אבל אחר-כך מתחילים לשים לב שיש שם איזה טוסטר תקוע בתוך עץ ויש כל מיני יציאות בלתי רלוונטיות, סטיות חסרות טעם מהנושא ודמויות שעושות את הדברים המטופשים ביותר. התמונה שנראתה כה פשוטה, כה תמימה וכה ילדית פתאום מתחילה להיראות קצת מוזרה ואולי אף מעט מפחידה. השמש כבר אינה נמצאת בקו אחד עם הצללים. אט אט מתברר שהפתעות אלה הן רמזים: סימני דרך המאירים סיפור עמוק יותר; סיפור הנמצא ממש מתחת לפני השטח של הטקסט. אם נחבר יחד את הרמזים הללו אפשר שבסופו של דבר נוכל להבחין בפניה הנסתרים של המגילה, סיפור תלת-מימדי בעל עוצמה רגשית אדירה ומשמעות רוחנית נעלה. סיפור שלא יכולנו להעלות על דעתנו שאפשר שהוא מסתתר שם.

כשהיינו ילדים בנינו מגדלים מקוביות משחק. אולם ככל שהתבגרנו כך גם השתנו הרעיונות שלנו והתפיסות שלנו ביחס לאדריכלות. כשהיינו ילדים ספרנו באצבעותינו, אולם ככל שהתבגרנו כך גם השתנו המושגים המתמטיים שלנו. ובכן, כאשר היינו ילדים סיפרו לנו גם את סיפורי התנ"ך. אך האם אי פעם אפשרנו לרעיונות שלנו להבשיל? או שמא נתקענו עם אותה תפיסה של בני שש שהייתה לנו כאשר שיחקנו בקוביות וספרנו על האצבעות? כאשר מתחילים להבחין בטוסטרים מחוברים לעצים, גם אם לפעמים הדבר קצת מבלבל ומפתיע, יש בזה משהו מרגש.

אם נענה לאתגר ונקרא את המגילה בעיניים פקוחות אפשר שנמצא את עצמנו מוקסמים מחדש מהדרמה של המלכה שחשבנו שהכרנו. אכן, אם רק תהיה לנו הנכונות להיכנס לעולמה, נגלה שהוא עשיר במשמעויות.

חלק ראשון
סיומה הנשכח של
המגילה

פרק ראשון
כמה שאלות פתיחה

מדוע המגילה ארוכה כל-כך?

הציבור חסר מנוח. ליל פורים. כבר חלפו להן שעה וחצי מאז השקיעה. אנשים צמו כל היום, והחזן כבר קורא את המגילה בקול רם מזה שלושים דקות. הציבור כבר שמע על אחשורוש, מלך פרס, ושלטונו בעולם; שמע כיצד הגיעה אשתו הראשונה, ושתי, לקיצה, ושמע על תחרות היופי שבה אסתר, יהודיה נסתרת, נבחרה למלכה. הם שמעו כיצד מרדכי היהודי עורר את זעמו של המן וכיצד המן רקם מזימה להשמיד את העם היהודי כנקמה. הם שמעו כיצד, בסופו של דבר, הצליחה אסתר לסכל את מזימתו של המן.

הסיפור הגיע לשיאו. המן כבר מת. מרדכי ואסתר קיבלו את גמולם. הטובים ניצחו; הרעים חוסלו. זה נראה כאילו כבר הגענו לסוף הטוב. הייתם חושבים שהציבור כבר מוכן לצאת מבית הכנסת וללכת לשבור את הצום. אך לא כך.

מסיבה עלומה כלשהי, עדיין לא הסתיימה המגילה. עדיין נותרו שלושה פרקים שצריך לסיים. באופן מוזר למדי, נדמה שמגילת אסתר היא כמו אורח שלא יודע מתי ללכת;

נדמה שהמגילה ארוכה ברבע שעה יותר מדי. מדוע עדיין נותרו לנו שלושה פרקים של טקסט אחרי שהיהודים כבר ניצלו והמן כבר נהרג?

מה באמת עדיין יש לומר?

ומה בכלל קורה באותם שלושה פרקים?

מרדכי מוציא כמה צווים. רצים יוצאים דחופים לכאן ולשם. היהודים מצליחים להגן על עצמם בהצלחה ביום שבו אמורים היו להשמידם ואנו עדים לסדרה שלמה של הצהרות שמנציחות את פורים כיום חג. מדוע אנחנו צריכים לשמוע על כל הדברים האלה בפירוט כזה גדול? מדוע לא לסכם זאת בפשטות, בכמה משפטים? משהו כמו:

”... ואחרי שתלו את המן, הרגו היהודים את אויביהם; מרדכי ואסתר הכריזו שיום הניצחון ייזכר לעד כיום פורים וכולם חיו באושר ועושר עד עצם היום הזה.”

הנה, זה מספיק. זה נראה לגמרי די והותר, וזה רק שלושה משפטים. מדוע אנחנו זקוקים לשלושה פרקים כדי לומר כל זאת? האם סיום מייגע כל-כך באריכותו לא גורע מהעוצמה הדרמטית של הסיפור? בעמודים הבאים אנחנו ננסה לענות על שאלה זו. אנו ננסה להגיע לסוג כלשהו של הבנה ביחס לאירועים המתרחשים בשלושת הפרקים האחרונים הללו של מגילת אסתר, פרקים שלעיתים כל-כך קרובות מתעלמים מהם. כשנסיים את הניתוח אנו נראה שיש לפרקים אלה חשיבות מכרעת בסיפור, וכי מה שנדמה היה לנו כשיאו של הסיפור אינו שיאו האמיתי. יתברר שדווקא האירועים המשעממים לכאורה של שלושת הפרקים האחרונים גונזים בקרבם מסקנה מרתקת של סיפור נסתר. חשיפת סיפור נסתר זה וההשלכות השונות העולות ממנו היא הנושא המרכזי של מסע החיפוש של ספר זה.

חיפוש אחר שאלות

על מנת להגיע למטרה זו – על מנת להבחין בפנים הנסתרות של המגילה - עלינו לגלות תחילה כמה היבטים מתמיהים של פניה הרגילות של המגילה, של הסיפור שאנו מכירים ואוהבים מאז ילדותנו. הבה נתחיל, אם כן, בכך שניקח צעד אחד אחורה וננסה לשאול את השאלות שכל מבוגר אינטליגנטי היה שואל לו היה קורא את המגילה - או חוגג, בעצם, את פורים - בפעם הראשונה.

יום טוקארב

אחד ההיבטים המוזרים ביותר של מגילת אסתר – או “המגילה”, כפי שנכנה אותה לעתים – הוא השם שניתן לחג שינציח את המאורעות המסופרים במגילה. על-פי המגילה, חג זה ייקרא פורים - שם שעדיין משמש עד היום לציון חג זה – על שם הפור שהמן הטיל כדי לקבוע את היום שבו הוא ושלוחיו ירצחו את כל היהודים.

תארו לעצמכם שהייתם חיים בתקופת המאורעות של המגילה. היהודים הצליחו לחמוק ממה שנראה כמוות בטוח, ונקבע חג חדש כדי להנציח לעתיד לבוא את האירועים הניסיים הללו. כל מה שהיה צריך עכשיו זה למצוא שם לחג הזה. דמיינו לעצמכם שאתם נמנים על הזקנים שנבחרו לכהן ב"וועדת מציאת שם" לחג החדש. אתם עורכים סיעור מוחין ומעלים מספר שמות אפשריים. כמה אנשים בחדר הציעו "יום אסתר" או "יום מרדכי". אחרים חשבו שניתן אולי לקרוא לזה "יום הגאולה" או אפילו "יום הניצחון בפרס". אבל אז תארו לעצמכם שאיזשהו בחור חביב בגב החדר מעלה את ההצעה החדשנית: "למה לא נקרא לזה 'פורים'?" הוא שואל.

כולם פונים ומסתכלים עליו. לבסוף מישוהו אומר: "למה לקרוא לזה כך?" "ובכן", עונה האיש, "אתם יודעים, כאשר המן ניסה להרוג אותנו הוא הפיל את הפור כדי לבחור את היום שבו הוא יחסל את כולנו. אז בואו נקרא לזה על שם כל העניין הזה של הטלת הפור, בואו נקרא לחג הזה 'פורים' על שם ה'פור'".

מה הייתם חושבים על הצעה כזו? האם באמת זהו שם נפלא כל-כך עבור החג?

אין צורך בהתבוננות מעמיקה במיוחד כדי להעלות מספר התנגדויות. ראשית, מדוע שנקרא לחג על שם האמצעי בו ניסה האויב להשתמש כדי לחסלנו? מדוע להעניק לאויב את החג? זה נראה מוזר ביותר - ואולי הסיבה היחידה שאנחנו לא קולטים מיד כמה זה מוזר, היא מפני שזה השם שאנו עצמנו קוראים לחג מאז שהיינו ילדים.

על מנת לחמוק מאפקט זה של הכרות שגרתית עם השם 'פורים', הבה נדמיין תופעה דומה ביחס לחג אחר – הבה נאמר, יום העצמאות של מדינת ישראל.

תארו לעצמכם שאנו בתש"ח וישראל הצהירה זה עתה על עצמאותה אחרי שהצליחה לבלום כמה צבאות ערב פולשים. מתעוררת השאלה: אנשים רוצים לחגוג רגע זה שנה אחרי שנה, איך יקראו ליום זה?

מישהו בגב החדר מרים את ידו ואומר "בוא נקרא לזה יום טוקארב". "מדוע יום טוקארב?", שואלים כולם.

"ובכן", הוא ממשיך, "כאשר הערבים ניסו להרוג את כולנו, הנשק החביב עליהם היו רובי טוקארוב חצי-אוטומטיים מתוצרת רוסית. תודה לאל שניצלנו, הבה נקרא לזה יום טוקארוב!"

ואז כולם מוחאים כפיים ומחליטים שזהו שם נפלא לחג החדש.
זה בערך מה שנראה שהתרחש ביחס לפורים.
מדוע לכנות חג על שם האמצעי שנבחר על-ידי האויב כדי לחסלנו?
זה לא החג שלו, זה החג שלנו! !

מזל, גורל והשגחה

למען האמת, כאשר בוחנים את העניין ביתר עיון, אפשר שהשאלה מצטיירת כנוקבת יותר ממה שתיארנו לעיל, שכן מחוץ לעובדה שהפור הוא האמצעי הקשור לאויב שלנו, המשמעות הסמלית של הפור אף היא מטרידה ביותר: לעתים קרובות מייצג הפור את כל מה שהיהדות המסורתית איננה מאמינה בו.

הפור הוא מכשיר של הגורל.

כאשר הטיל גורלות כדי לקבוע את היום בו אמורים היהודים למות, עשה המן משהו עתיר משמעויות סימבוליות: הוא השאיר בכוונת תחילה את תאריך פטירתם של היהודים לגורל. המגילה אפילו מדגישה ואומרת שהמן לא רק הטיל פור כדי להרוג אותנו אלא גם "להמם אותנו" (מגילה ט, כד) – כלומר, הפור היה גם מכשיר של לוחמה פסיכולוגית. היה זה כאילו המן מתגרה ביהודים במחשבה ששאלת חייהם או מותם אינה נתונה בידי ההשגחה אלא בידי הגורל העיוור. הם יהיו קורבנותיו של גורל מר ועגום. חזון כזה הוא באמת מהמם ומפחיד.

אם יש משהו שהיהודים והיהדות מייצגים במשך הדורות הרי זה בדיוק את החזון ההפכי. על-פי תפיסת עולמנו, הקדוש ברוך הוא אמנם מעדיף להסתתר במשך רוב הזמן אך אין פירוש הדבר שאין הוא בסביבה. המשמעות היא שצריך לעמול קשה כדי למצוא אותו. הקדוש ברוך הוא נמצא בתוך ההיסטוריה. הוא רק מאחורי הקלעים.

למראית עין, נדמה שהאירועים ההיסטוריים הממשיים המתוארים במגילה אכן מצהירים על מסר תיאולוגי זה בפני עצמם, כאשר מספר צירופי מקרים מתלכדים "במקרה" יחד כדי להביא להצלחתם של היהודים.

אך האומנם מדובר באירועים שהם באמת רק תוצר של המזל העיוור?
המן תכנן לאבד את היהודים. אך איכשהו המאורעות התפתחו בדרך כזו שלכדה אותו והפרה את מזימותיו. אחשוורוש, מלך פרס, בחר באסתר, יהודיה נסתרת, כמלכתו. מרדכי, בן דודה והמדריך שלה, היה במקרה במקום

הנכון, בזמן הנכון, והצליח לשמוע ולסכל מזימת התנקשות במלך. המלך רק במקרה לא תגמל אותו מיידית ואפשר את מתן הגמול בשלב מאוחר יותר, כאשר היה לכך תפקיד משמעותי ביותר. בהמשך, בדיוק באותו ערב בו בחר המן לבוא ולבקש רשות לתלות את מרדכי, היה זה במקרה לילה שבו נדדה שנת המלך ורגע לפני שהמן דפק בדלת, המלך - כדי לגבור על נדודי השינה שלו - ביקש שיביאו לו ויקראו לפניו מספר הזיכרונות. הספר במקרה נפתח בדיוק בעמוד הנכון: העמוד שתיעד את מאמציו ההרואיים של מרדכי להגן על המלך מהמתנקשים בכוח - והמלך קיבל תזכורת לנאמנותו של מרדכי בדיוק ברגע הנכון. וכך ממשיכה הרשימה עוד ועוד.

אם אתה יהודי מאמין, כפי שהיו בוודאי אלה שקבעו את פורים, הרי שכל המאורעות הממוזלים הללו לא היו באמת צירופי מקרים. כלומר, הם לא היו תוצר של גורל עיוור. להיפך, הם היו גילויים של האופן שבו עובד הקדוש ברוך הוא בהיסטוריה - מאחורי הקלעים. אלא שאם כך הוא הדבר, השאלה ששאלנו קודם לכן היא אפילו יותר נוקבת: מדוע לקרוא לחג על שם עצם העניין שבו אינך מאמין: מקריות ומזל? שמו של החג עצמו נדמה כבדיחה מרה.

האם אין בגדי המלכות מיותרים?

מחוץ לשמו המוזר של החג, יש נקודות מסתוריות רבות נוספות במגילה. ברצוני להתמקד כרגע במספר שאלות-על, כלומר שאלות שלא ממש נוגעות לסיפור המגילה עצמו אלא לאופן שבו מציגה לנו המגילה את הסיפור. שאלה אחת כזאת קשורה למרדכי, או ליתר דיוק, לעיסוק הבלתי פוסק של המגילה במרדכי.

אם שומעים את קריאת המגילה בבית-כנסת בליל פורים שמים לב שקיימים מספר פסוקים שעל-פי מסורת עתיקת יומין קורא אותם כל הציבור יחד לפני שהחזן קורא אותם מתוך המגילה עצמה. קשה לחמוק מהרושם שפסוקים אלה מציינים משהו חשוב ביותר.

מה הם פסוקים מיוחדים אלה? ובמה הם עוסקים? ובכן, הבה נתבונן בהם.

הפסוק הראשון מציג לנו את מרדכי. הפסוק אומר: "איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש, איש ימיני".

הפסוק השני הנקרא במשותף על ידי כל הציבור, מופיע מיד אחרי הריגתו של המן, ומספר לנו שמרדכי יצא לרחובות כשהוא לבוש בגדי מלכות: "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן והעיר שושן צהלה ושמחה".

הפסוק השלישי הנקרא במשותף מפרט את בני המן שנתלו על העץ ביום פורים, והפסוק הרביעי שכולם קוראים יחדיו הוא הפסוק האחרון של המגילה המסכם את עלייתו של מרדכי לגבהים פוליטיים מסחררים: "כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים ורצוי לרב אחיו, דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו".

עכשיו, הנה השאלה שאני רוצה להציג בפניכם:

אם אתם הייתם אלה שצריכים לבחור ארבעה פסוקים שאותם יש להדגיש במגילה, ארבעה פסוקים שבאמת נוגעים לליבו של פורים, האם באמת הייתם בוחרים בפסוקים אלה?

ניתן להבין מדוע מקדישים תשומת לב מיוחדת למותם של בני המן. הסיפור עוסק בהישרדותם של היהודים והניצחון שלהם על אויביהם ומות בני המן מהווה חלק אינטגרלי מקו עלילתי זה. אך תסלחו לי אם אני נשמע קצת מחוספס – שלושת הפסוקים האחרים, אלה שמציגים בפנינו את מרדכי ומעלים על נס את גדולתו, האם הם לא קצת מיותרים? זה לא שיש לי משהו נגד מרדכי או שאני חושב שאין הוא ראוי לתהילה, אך בכל זאת, העובדה שמרדכי זכה להתלבש בבגדי מלכות ולצאת ברחובות שושן בתהלוכה, או העובדה שאחרי שהיהודים ניצחו במלחמה מרדכי נשאר משנה למלך אחשורוש ועדיין היה פופולארי בקרב אחיו - האומנם אלה באמת הדברים המרכזיים שאנחנו חוגגים בפורים?

הייתי מעז ואומר שלא.

דברים אלה הם נחמדים, הם גורמים לנו להרגיש נהדר אם אנחנו אוהדים של מרדכי, אבל זה לא הפואנטה של המגילה. הפואנטה של המגילה, הסיבה שאנחנו חוגגים את פורים, היא משום שבאותו יום ניצלו היהודים באורח נס מרצח עם. העובדה שיהודי ספציפי כלשהו הצליח להחזיק בסממני ההצלחה בחברת הגויים, לא אמורה לעניין אותנו. מדוע, אם כן, אנו מתמקדים דווקא בפסוקים אלה כאילו איכשהו כל הסיפור כולו סב סביבם?

הדרת מלך

נוכל לשאול שאלה דומה לגבי האופן שבו מתייחסת המגילה לאחשורוש, מלך פרס. אם קוראים את שנים עשר הפסוקים הראשונים של המגילה מגלים שהם כולם עוסקים בגדולתו ותהילתו של המלך אחשורוש. אנו שומעים שהמלך היה קיסר שמלך על מאה עשרים ושבע מדינות מהודו ועד כוש; אנו שומעים על העושר שכולם ראו באותם משתאות שנמשכו על פני מאה ושמונים יום; אנו שומעים על העושר שכולם ראו באותם משתאות – חור, כרפס ותכלת, אחוז בחבלי בוך וארגמן, על גלילי כסף ועמודי שש וכן הלאה. לו היינו קוראים את הארכיון המלכותי של חצר פרס הרי שניתן היה להבין תיאורים אלה, אך אנחנו קוראים כאן את המגילה, ספר יהודי, לא ספר פרסי. מדוע אנחנו צריכים לדעת כל זאת? מדוע להתחיל ספר בתנ"ך בתיאור כל-כך נרחב וסתמי?

"מה אנו היינו עושים"?

אלה הן כמה שאלות שעלו בדעתי ביחס לאופן שבו מספרים את סיפור המגילה. מדוע נדמה שהמגילה כל-כך ארוכה ללא צורך, ומדוע נראה שהמגילה מתמקדת בצורה חריגה כל-כך בגדולתם של מרדכי ושל המלך אחשורוש? ומחץ לשאלות אלה, ברגע שאנחנו מתחילים להיכנס לסיפור עצמו מבחינים במגוון שלם של קשיים נוספים גם שם. אנו נגלה שהאופן בו פועלות דמויות מרכזיות בסיפור והמניעים שלהן לפעול בדרך שבה בחרו לפעול, עוד יעוררו בנו שאלות ותמיהות נוספות. בחלק הבא של ספר זה אנחנו נתחיל לחשוף שאלות אלה, אך לפני שנעשה זאת ברצוני לומר כמה מילות אזהרה: הִיו מודעים לכך שההיכרות שלכם עם סיפור פורים תפעל לעתים נגדכם. כלומר, אם אתם מכירים היטב את קו העלילה הבסיסי של המגילה, אפשר שיהיה לכם קשה לראות את המוזרות כביכול בדרך שבה הגיבורים והרשעים של המגילה מוצגים בה. כאשר אנחנו מכירים כל-כך טוב את האופן שבו פעלו אסתר, מרדכי, המלך והמן בפועל, קשה לעתים לדמיין שאפשר שהם היו עושים את הדברים אחרת, אך כל אחת מהדמויות המרכזיות של המגילה הייתה בוודאי יכולה לנהוג גם אחרת.

לכן, במחשבה על פעולותיהן, ברצוני להציע שנעשה את המהלך הבא: הבה נעצור בנקודות אסטרטגיות בסיפור פורים, נעמיד את עצמנו בנעליהן כביכול של כל אחת מהדמויות המרכזיות בסיפור ונשאל את עצמנו: "מה אנו היינו עושים לו היינו בנעליהן"? אחרי שנענה לעצמנו על השאלה, נמשיך לקרוא ונשווה את מה שהיינו עושים עם מה שהדמות עשתה בפועל בסיפור האמיתי. לעתים קרובות נפתע מהפער בין מה שציפינו שיתרחש לבין מה שהתרחש בפועל.

לכן, לפני שאתם ממשיכים הלאה, אני מציע לכם לנסות את התרגיל הבא: בחרו לכם נקודה כלשהי במגילה, עיינו בזהירות בסצנה, ואז הקפואו את התנועה, עצמו את עיניכם וכנסו לעולמה של חצר המלכות בפרס העתיקה. בדמיונכם, נסו להיכנס לנעליה של הדמות ואז השוו את מה שהייתם עושים עם מה שאותה דמות עשתה בפועל. אחרי שתסיימו הפכו את הדרך והשוו את ההתרשמויות שלכם לשלנו.